

УДК 342.25/7
DOI: 10.31733/17-03-2023-103-104

Алеся АВДЄЄВА
начальник служби у справах дітей
Запорізької районної державної
адміністрації Запорізької області,
аспірант Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

«ДЕРЕВО ЦІЛЕЙ» ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ ДІТЕЙ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Сьогодні державну політику щодо захисту прав дітей в Україні варто розглядати крізь призму низки реформ, що мають соціально-економічне спрямування. Серед них одне з визначальних місць займає реформа децентралізації влади. Як відомо, вона покликана наблизити державу (як надавача адміністративних послуг) до населення (отримувача таких послуг). При цьому наближення держави та населення передбачає оперативність, комплексність, вичерпність, публічність, результативність у наданні послуг.

Згідно з загальними принципами фундаментальної науки державна політика як форма вираження державного та соціального управління має розглядатися із застосуванням системного підходу. Він дозволяє визначити основні елементи державної політики. Відповідно до зазначеного наукового підходу вона представляє собою сукупність таких складників: мети, завдань, принципів, функцій, методів, суб'єктів, об'єкту, форм тощо [1; 2]. Серед вищенаведених елементів є той, що відіграє інтеграційну роль, адже покликаний скоординувати «роботу» усіх інших елементів. На наше переконання, таким об'єднуючим елементом є «дерево цілей», що охоплює мету та підцілі. Власне кажучи, жодне явище або процес не можуть існувати без певною глобальною метою, допомоги досягти яку може реалізація низки завдань і цілей.

На підставі вказаного вище можемо зазначити, що основною метою державної політики щодо захисту прав дітей в умовах децентралізації влади в Україні є здійснення цілеспрямованого, організуючого та координуючого впливу суб'єктів державної політики на об'єкт (сферу життєдіяльності дітей) для забезпечення його належного функціонування та розвитку як за умов мирного часу та реформування, так і у воєнний період.

Щодо підцілей державної політики щодо захисту прав дітей в умовах децентралізації влади в Україні, то серед них можна виокремити такі:

1) захист прав дітей, передбачених Конституцією, недопущення їхньої дискримінації, зміцнення основних гарантій прав та законних інтересів дітей, а також відновлення їх прав у випадках порушень;

2) формування правових засад гарантій прав дитини;

3) сприяння фізичному, інтелектуальному, психічному, духовному та моральному розвитку дітей, вихованню в них патріотизму та гуманності, а також реалізації особистих прав дитини в інтересах суспільства, що не має суперечити Конституції та спеціальному законодавству, а також традиціям і досягненнями світової культури ;

4) захист дітей від факторів, що негативно впливають на їх фізичний, інтелектуальний, психічний, духовний та моральний розвиток.

Крім того, варто підкреслити, що державна політика щодо захисту прав дітей є пріоритетною для держави та суспільства, тому має бути заснована на таких принципах:

1) законодавчого забезпечення прав дитини;

2) підтримки сім'ї з метою забезпечення навчання, виховання, відпочинку та оздоровлення дітей, захисту їхніх прав, підготовки їх до повноцінного життя у суспільстві;

3) відповідальності юридичних, фізичних і посадових осіб за порушення прав та законних інтересів дитини, заподіяння їй шкоди;

4) підтримки громадських об'єднань та інших організацій, які здійснюють діяльність щодо захисту прав і законних інтересів дитини та ін.

Зважаючи на значний негативний вплив повномасштабної агресії проти України на її дітей, особливої актуальності вимагає забезпечення прав дітей, як вимушені були переселитися зі своїми батьками до інших регіонів України або за кордон. Щодо сімей з

дітьми, які внутрішньо вимушено переселилися, то на допомогу їм мають прийти відповідні кейс-менеджери. На жаль, в Україні існує проблема, пов'язана з діяльністю кейс-менеджерів, а саме: їх має набирати та навчати окремо взята територіальна громада. На сьогодні фінансування їх роботи лежить на державі, але остаточне рішення, чи потрібні вони в тому чи іншому населеному пункті, ухвалює територіальна громада. Відтак, цих фахівців в Україні мало. Їм потрібна відповідна освіта, яка в Україні поки що не розвинена.

Таким чином, для кожного місцевого самоврядування важливо зрозуміти та прийняти відповідне рішення: люди потребують чіткої поінформованості про соціальні послуги на тій чи іншій території, адже обізнаний громадянин може навіть не потребувати допомоги держави, якщо вчасно отримає консультацію. З огляду на це перелік завдань державної політики щодо захисту прав дітей в умовах децентралізації влади в Україні має бути розширений з урахуванням вимог сучасності та суспільства, зокрема, щодо особливостей діяльності кейс-менеджерів, які надають допомогу сім'ям з дітьми, які були вимушені покинути місце свого постійного проживання через зовнішню агресію проти України.

1. Сидоренко Н.С. Інтерпретація поняття «публічна служба» з урахуванням зарубіжного досвіду. Аспекти публічного управління. 2016. № 4(9-10). С. 71-77.

2. Tyesta L. A. L. W., Saraswati R., Arif F. Implications of legal positivism of the promotion of children's rights on national law. J. Advanced Res. L. & Econ. 2020. Vol. 11. p. 661.

УДК 342.61

DOI: 10.31733/17-03-2023-104-106

Анастасія ДАШКОВСЬКА

здобувач кафедри публічного

управління та адміністрування

Національної академії внутрішніх справ

РАДА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ ЯК СУБ'ЄКТ СЕКТОРА БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Прийнятому у 2018 році Законом України «Про національну безпеку» визначено суб'єктів, які беруть участь у суспільних відносинах щодо сектору безпеки і оборони: «система органів державної влади, Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних та розвідувальних органів, державних органів спеціального призначення з правоохоронними функціями, сил цивільного захисту, оборонно-промислового комплексу України, діяльність яких перебуває під демократичним цивільним контролем і відповідно до Конституції та законів України за функціональним призначенням спрямована на захист національних інтересів України від загроз, а також громадяни та громадські об'єднання, які добровільно беруть участь у забезпеченні національної безпеки України» [1].

Вивчивши дане питання А.В. Рубан з огляду на єдине керівництво й управління сектором безпеки і оборони виділяє чотири основні складові, а саме: 1) сили безпеки; 2) сили оборони; 3) обороннопромисловий комплекс; 4) громадяни та громадські об'єднання [2, с. 100]. Статтею 12 Закону України «Про національну безпеку» визначені складові даного сектору: «Міністерство оборони України, Збройні Сили України, Державна спеціальна служба транспорту, Міністерство внутрішніх справ України, Національна гвардія України, Національна поліція України, Державна прикордонна служба України, Державна міграційна служба України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Служба безпеки України, Управління державної охорони України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Апарат Ради національної безпеки і оборони України, розвідувальні органи України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну військово-промислову політику. Інші державні органи та органи місцевого самоврядування здійснюють свої функції із забезпечення національної безпеки у взаємодії з органами, які входять до складу сектору безпеки і оборони [1]. Деякі дослідники визначають суб'єкти або складові сектора безпеки і оборони як визначена законом система органів (суб'єктів) забезпечення воєнної безпеки і оборони держави, до яких належить воєнна організація держави, правоохоронні органи, розвідувальні та